

Arktinen uudistava ja tutkiva opettajuus

Arctic Reformative and
Exploratory Teaching Profession

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI
KASVATUSTIEEELLINEN TIEDEKUNTA
PEDAGOGISKA FAKULTETEN
FACULTY OF EDUCATIONAL SCIENCES

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Undervisnings-
och kultur-
ministeriet

Ministry of Education and Culture

MARJA-RIITTA KOTILAINEN,
Tutkijatohtori,
projektipäällikö

ArkTOP-hanke

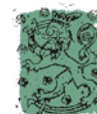
TP2

**Etä- ja virtuaaliopetuksen kokeilu- ja
kehittämistoiminta**

KTK/Harjoittelu-
koulu

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Esityksen sisältö

1. Taustaa ja käsitteen määrittelyä
2. Pedagogiset perusteet ja ratkaisut etäopetuksen toteuttamiseksi
3. Didaktisia tarpeita, opettajan näkökulma
4. Ohjeita etäopettajalle

MARJA-RIITTA KOTILAINEN 25.04.2019

Monimuotoinen etäopetus

Pedagogia perustana, digitaalisuus mahdollistajana

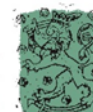
LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND
Pohjoisen puolesta – maailmaa varten

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI
KASVATUSTIETEELLINEN TIEDEKUNTA
PEDAGOGISKA FAKULTETEN
FACULTY OF EDUCATIONAL SCIENCES

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Undervisnings-
och kultur-
ministeriet

”Opettaja oman työn kehittäjänä”

- Millä oppimistilanteeseen liittyvillä toimenpiteillä voidaan tukea oppimista mahdollisimman luontevasti lähiopetuksen luokkahuonestructuureja mukailleen?
- Miten tuetaan ja vahvistetaan oppilaan motivaatiota etäopetusympäristössä ja huolehditaan siitä, että oppilas oppii?
- Onko monimuotoisuus (etäopetusympäristö) etu vai haitta lähiopetukseen verrattuna?

Etäopetuksen määritelmä

Etäopetuksella tässä yhteydessä tarkoitetaan yhtäaikaista (reaaliaikaista), synkronista opetusta ja oppimista (vrt. asynkroninen opetus)

- ❖ oppiminen on aikaan sidottua
- ❖ oppijat opiskelevat usealla koululla
- ❖ opettaja fyysisesti samassa tai eri tilassa kuin oppijat

Monimuotoisella opetusympäristöllä tarkoitetaan lähiopetuksen, etäopetuksen ja digitaalisesti toteutettujen oppimisympäristöjen joustavaa ja vaihtelevaa yhdistämistä (esim. Adams 2009).

Mitä tulisi ottaa huomioon pedagogisissa ratkaisuissa monimuotoista opetusta ja oppimista suunniteltaessa?

PEDAGOGISET PERUSTEET

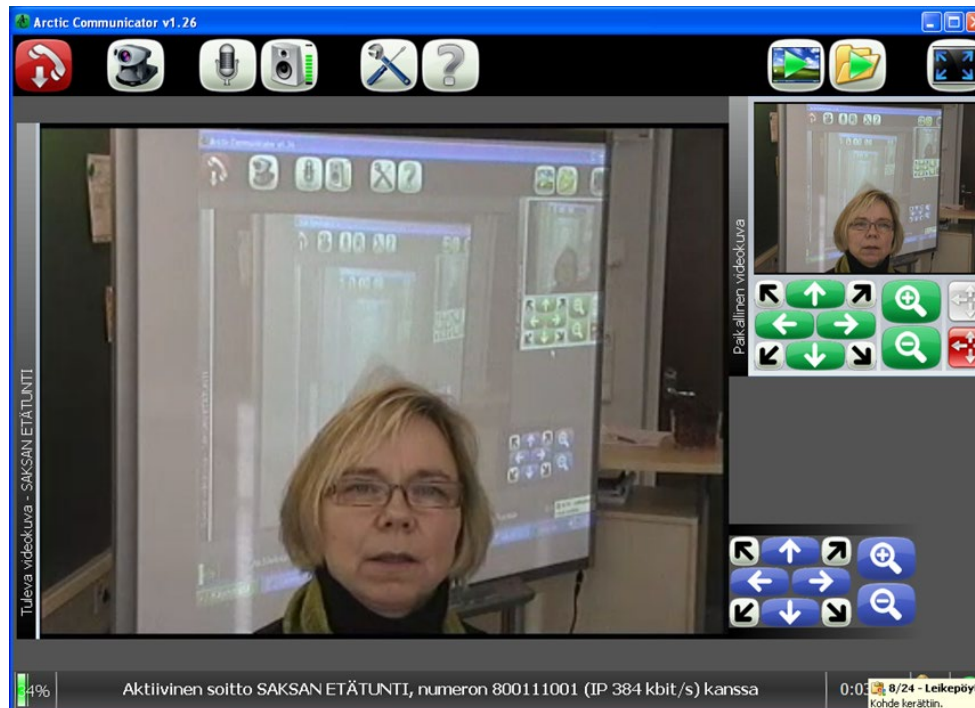
Kaiken lähtökohtana on oppilas

Oppilaiden haastattelu verkko-opiskelusta
(n=14)

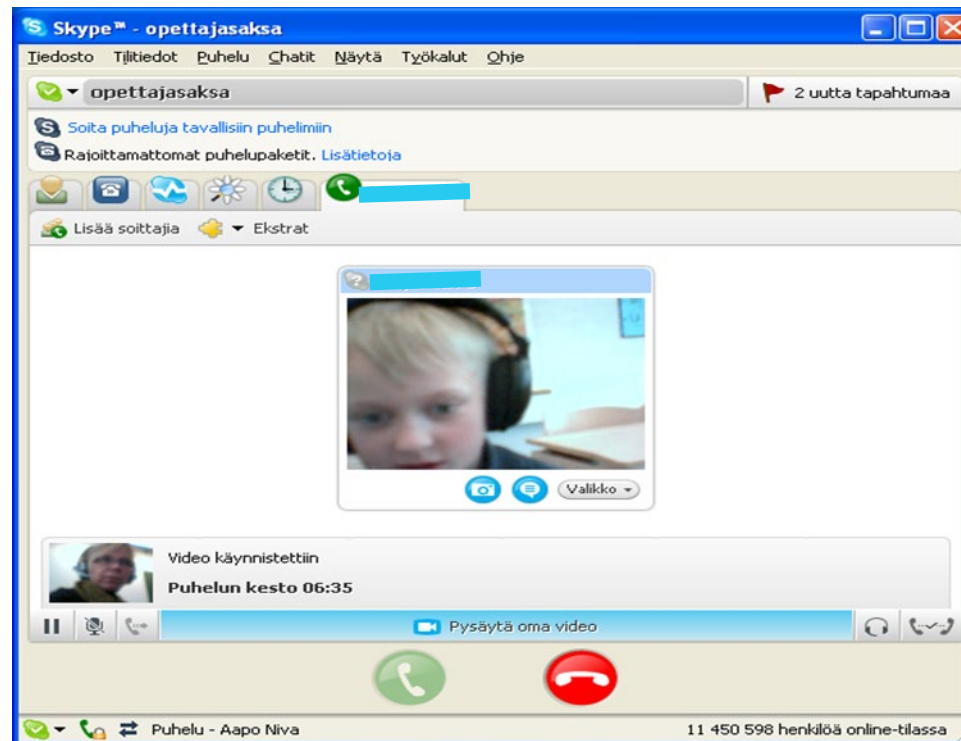
1. Opettajan läsnäolo: on tärkeää, että opettaja on läsnä, virtuaalisena ja visuaalisena
-> oppilaan hyvinvointi, minä-pystyvyys

Oppilaat tarkastelevat omaa oppimistaan konservatiivisesti: ”Mie haluaisin olla hyvä oppilas, semmonen joka kuuntelee opettajaa.”

2. Yhteistyö ja interaktio: opettajan ja oppilaan välinen kontakti, pari- ja ryhmätyöt sekä kontaktit eri tiloissa opiskelevien ryhmien välillä

Parityö koettiin kaikkein mieluisimmaksi työmuodoksi:
"Mieluiten teen parin kanssa kielisalkkutehtäviä."

3. Ryhmäytyminen: yhteinen luokka/ryhmä

Oppilaat haluavat kokea kuuluvansa ryhmään:
”Mie haluaisin olla siellä luokassa missä muutkin.”

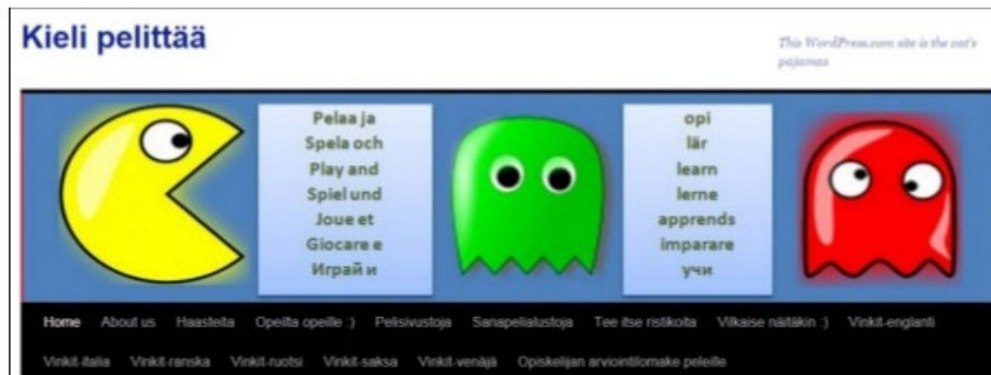

4. Pelien, leikkien, draaman ym. toiminnallisten kielenkäyttötilanteiden toteuttaminen verkko-opetuksessa, erilaisten medioiden hyödyntäminen

”Pelit ja leikit kielten tunneilla on mukavia.”

Kielten oppimispelejä

- kielipelittaa.wordpress.com: selaimella pelattavia pelejä lukion kielten opetukseen (en, it, ra, ru, sa, ve)
 - Vinkkejä kielten pelisivustoista, sanapeli-sivustoista, sanaristikoiden tekemisestä jne.
- Oppimispelejä aiheen ja oppiaineen mukaan:
 - www.peda.net/veraja/educode/oppimispeilit/linkit
 - www.peda.net/veraja/konnevesi/lukio/ophhanke2010/pelit yli 400 selaimessa toimivaa peliä oppiaineittain luokiteltuna ja ops-kytköksen kera

- Saarella -peli

- KiVa koulu -pelit

— Biologia

- Englanti

— España

— Fysiikka

Historia

— Kemia

– Kuvataide

Liikunta

[PAOKin Pelillisuus opetuksessa -hankkeen Kieli Pelittää sivustot](#)

Pelejä alkeista experttiin. Ja kokemuksia pelien käytöstä opetuksessa:

Yksi hausimmista tavoista oppia kieltä on pelien pelaaminen. Pelien avulla kaikkia kielen eri osa-alueita pystyy kehittämään.

Erilaisia kielten opiskeluun tarkoitettuja oppimispelejä on tarjolla kaiken tasoisille kieltenopiskelijoille. Peli kannattaakin valita aina pelaajan oman taitotason mukaan. Siten saat kokea arvokkaita onnistumisen hetkiä. Niistä saa runsaasti lisäintoa jatkoa varten!

Kielen oppiminen vaatii säännöllistä työntekoa. Kielipelien pelaaminen on helppo tapa kerrata jo aikaisemmin opittua sekä harjoitella uusia rakenteita ja sanastoa.

Peli päivässä on rentouttavaa, tuo vaihtelua ja on samalla hyödyllistä. On kuitenkin hyvä pitää mielessä, että pelaaminen on kuitenkin vain yksi työskentelytapa muiden perinteisten opiskelukeinojen joukossa.

Hyvä keino lisätä sosiaalisen median sanastoaan on käyttää facebookia kohdekielellä.) Voit myös vaihtaa kännykkäsi käyttökielen. Sanavarasto karttuu lähes huomaamattasi.

<https://peda.net/konnevesi/lukio/projektit2/ojvoo22/oppimispelit/kppvrrisjeo>

- Peli muutaman vuoden saksaa opiskelleille lapsille:
www.edu.fi/verkko_oppimateriaalit/puutarhatonttu
- Tunnistatko puhutun kielen? greatlanguagegame.com

<http://www.myllytonttu.fi/>

https://www.edu.fi/verkko_oppimateriaalit/puutarhatonttu

5. Tekniset ongelmat koettiin turhauttaviksi.

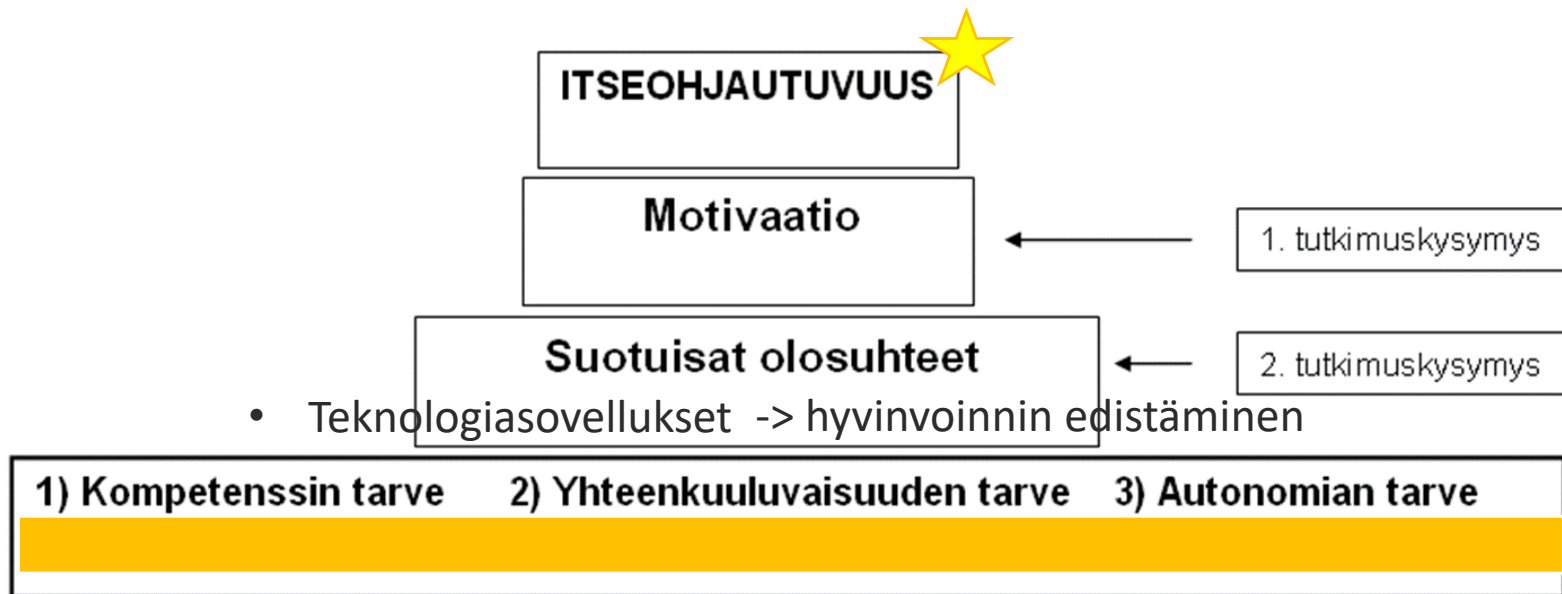
Oppilaiden hyvinvoinnin huomioiminen.
"Inhottavinta on kun mikään ei toimi."

- Tilanteiden ennakointi
 - > tiedottaminen, materiaalit, toimintasuunnitelma
 - > ratkaisut opetussuunnitelmaa ja tavoitteita noudattavia

Mitä oppilaiden vastauksista voidaan Päätellä oppimisympäristön suhteen teoriassa?

TEOREETTINEN VIITEKEHYS

Autonomian, kompetenssin ja yhteenkuuluvaisuudentunteiden tarpeet luovat perustan suotuisille, motivoitumista tukeville olosuhteille, jotka ovat edellytyksenä itseohjautuvuuden kehittymiselle (vrt. Deci & Ryan 2000; Schunk & Zimmerman 1998; Zimmerman 2000).

DIDAKTISIA TARPEITA, OPETTAJAN NÄKÖKULMA

Pedagogiset struktuurit oppimisen tukena

***Pedagogiset struktuurit:
tiettyjen käytäntöjen ja fyysisen
ympäristön kokoaminen
koulutyöksi***

(Ellström, Ekholm ja Ellström, 2008)

- Työnjako
- Työskentelyohjeet
- Materiaalien valinta
- Työvälineiden valinta
- Vallitsevat normit ja säännöt
- Luokan arvomaailma
- Sosiaaliset suhteet: opettaja-oppilaat
- Interaktiot oppitunneilla ym.

Opettajan toiminta

Pedagogis-didaktinen näkökulma

Mikä on (etä)opettajan tehtävä?

- tiedon välittäminen
- ohjaus ja opastus
- tuen antaminen: käsitteellistä, sosiaalista, emotionaalista (esim. luottamuksen ja turvallisuuden tunne, Lauriala 2004)
- hyvän ja viihtyisän työskentelyilmapiirin vahvistaminen (Lyubomirsky ym. 2011)
- päätöksenteko (Maor 2003)
- läsnäolon tunne (Kotilainen 2015)
- arviointi
- tiedottaminen

Oppilaan toiminta

- Yksilö-, pari- tai ryhmätyö
- Formaali ja informaali oppiminen
- Luokkatiloissa työskentely
- Digitaalisissa ympäristöissä työskentely
 - Sovellus oppitunneille liittymiseen
 - Sosiaalinen media tuntikäytössä
 - Erilaiset oppimisympäristöt ja -sovellukset
 - Töiden tallentaminen, **salkkutyöskentely**

Mein Blog

Das Wetter

20.04.2010. 0 kommenttia

Hallo! Heute die Sonne scheint und es ist wolkig. So, es ist halbwoelig.=) Am morgen die Temperatur beträgt -6 Grad und am Vormittag die Temperatur beträgt +4.1 Grad. Gestern es war wolkig auch. Vorgestern die Sonne scheint zuerst und dann es war regnen.

23.2. 2010

23.02.2010. 0 kommenttia

Heute die Sonne scheint. Ich gehe Ski fahren nach Schule.

Workspace Showcase(the front page)

Navigointi

Kielisalkut

Hanna

Kurjoitustehtäviä

Kuunteluharjoituksia

Lukutehtäviä

Puheharjoituksia

Open arviot

Itsearviointi

Sivukartta

Hier bin ich

Hier bin ich. Ich habe jetzt violett Haare. Meine Hunds name ist Hulk. (= <3

Meine Hobbys

Meine Hobbys sind
ski fahren, malen,
klavierspielen,
hiphop tanzen und
FÜSSball. (Ich
kann nicht machen
double-S...)

Fotos (:

Mein Blog

Das Wetter

20.04.2010. 0 kommenttia

Hallo! Heute die Sonne scheint
und es ist wolkig. So, es ist
halbwolkig.=) Am morgen die
Temperatur beträgt -6 Grad
und am Vormittag die
Temperatur beträgt +4.1 Grad.
Gestern es war wolkig auch.
Vorgestern die Sonne scheint
zuerst und dann es war
regnen.

23.2. 2010

23.02.2010. 0 kommenttia

Heute die Sonne scheint. Ich
gehe Ski fahren nach Schule.

Arkisto

PALAUTA SANAKOKEET

Wie ist das Wetter heute?

Die Sonne scheint. Ist eine Menge von frost.

29.4.2010

Heute die Sonne scheint und es ist kühl. Die Temperatur beträ

Salkkutytön etuja

Olennaisinta on, että oppilas itse prosessoi oppimistaan

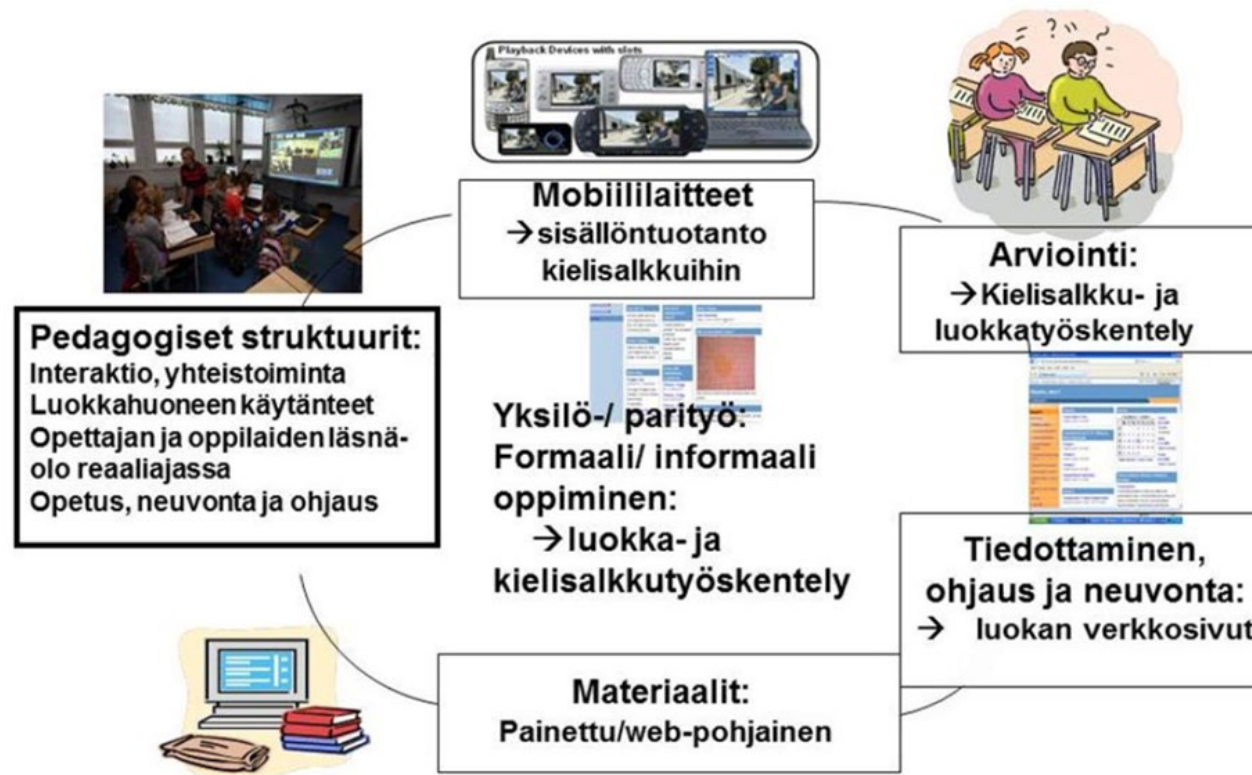
Processes		
Portfolio	Social Networking	Technology
Collection	Connect ("Friending")	Archiving
Selection	Listen (Reading)	Linking/Thinking
Reflection	Respond (Commenting)	Digital Storytelling
Direction/Goals	Share (linking/tagging)	Collaborating
Presentation		Publishing
Feedback		

(Barret 2005)

M.-R. KOTILAINEN

Tulos: Monimuotoisen etäopetuksen malli

Perustana teoreettinen viitekehys ja tutkimustulokset

Luokkahuone-
struktuureja
sähköisesti
toteuttava
etäoppimis-
ympäristömalli

Monimuotoisen etäopetuksen malli (Kotilainen 2015, 171)

Ohjeita etäopettajalle

Tutkimustulosten perusteella on laadittu suosituksia opettajalle itseohjautuvuuden tukemiseksi etäopetuksessa monimuotoisessa oppimisympäristössä

- Tue oppilasta itseohjautuvuuteen. On tärkeää, että oppilas alkaa itse hahmottaa, tiedostaa ja arvioida omaa oppimistaan.
 - Tulosten saavuttamiseksi tarvitaan toistuvia ja säännöllisiä itsearviota.
 - Tavoitteet määrittävät toiminnan suunnan. Oppilaita tulee ohjata asettamaan omia tavoitteita. Tavoitteiden avulla sitoudutaan omaan oppimiseen.
 - Oppilaat tarvitsevat opettajan säännöllistä tukea ja ohjausta.
- Suunnittele opetusjaksot siten, että voit ohjata jokaista oppilasta myös lähikontaktissa. Käytä kontaktien luomiseen myös verkon mahdollisuudet (sähköpostit, blogit, internet-puhelut).

- Huomioi ryhmien ilmapiiri ja olosuhteet. Oppimisen esteenä voivat olla myös sosiaaliset suhteet. Huomioi oppilaiden väliset suhteet ja erityisesti muutokset niissä.
- Salliva ja kannustava ilmapiiri edistää omaa valintaa ja päätöksentekoa, millä on suuri merkitys yleiselle hyvinvoinnille.
- Suunnittele opetus verkkoympäristössä tarkkaan. Verkossa on paljon mahdollisuuksia ja paljon kompastuskiviä.
- Luo edellytykset parityöskentelyyn, sillä pari on tukena ja oppimiskumppanina erilaisessa ja haasteellisessa oppimisympäristössä. Työparia ja ryhmää arvostetaan ja heitä pidetään tärkeänä oman oppimisen kannalta.
- Pohdi millä tavoin valvot työskentelyä ja käytettäviä materiaaleja, älä holhoa.
- Opettajan oman ajattelun ja arvojen reflektointi on tärkeää: opettaja vaikuttaa vahvasti oppilaan arvomaailmaan ja sen kasvuun.
- Tue oppimista kaikin tavoin. Monimuotoinen oppimisympäristö on vaativa toimintaympäristö. Anna positiivista palautetta aina kun voit. Pohdi, miten suhtaudut oppilaan itsearviointiin ja miten arvioit tai tulkitset reflektiota. (Kotilainen 2015, 273.)

Lähteet

Adams, J. 2009. Blended Learning Strategies for Promoting Workplace Learning & Performance Improvement. Saatavilla: <http://irlt.yorku.ca/blended/BLstrategies> May09.pdf.

Barrett, H. (2010). Balancing the two faces of ePortfolios. Educação, Formação & Tecnologias-ISSN 1646-933X, 3(1), 6-14.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. 2000. Self determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development and well-being. American Psychologist, 55, 68-78.

Ellström, E., Ekholm B., & Ellström P-E. 2008. Two Types of Learning Environment: Enabling and Constraining A Study of Care Work. Journal of Workplace Learning, 20(2), 84-97. Saatavilla: <http://liu.diva-portal.org/smash/get/diva2:17821/FULLTEXT01.pdf>.

Kotilainen, M. R. Itseohjautuvuuden tukeminen vieraan kielen etäopetuksessa. Design-perustainen oppimisympäristön kehittämistutkimus Perusasteen 5.–6. luokilla.

Lauriala, A. 2004. Teacher knowledge and learning in a context of change. Teoksessa M.-L. Husso & T. Wallandingham (toim.) Teacher as researcher - pictures and perspectives of professionalism. Journal of Teacher Research (s. 20-39). Jyväskylä: Tuope.

Lyubomirsky, S., Dickerhoof, R., Boehm, J. K., & Sheldon, K. M. 2011. Becoming happier takes both a will and a proper way: An experimental longitudinal intervention to boost well-being. Emotion, 11(2), 391-402. Saatavilla: Becoming happier takes both a will and a proper way: An experimental longitudinal intervention to boost well-being.

Maor, D. 2003. The teacher's role in developing interaction and reflection in an online learning community. Educational Media International, 40(1-2), 127-138. Saatavilla: http://englishnet.or.kr/class/elearningnelt/teacherrole_interaction.pdf

Schunk, D. H., & Zimmerman, B. J. 1998. Self-regulated learning: From teaching to self-reflective practice. New York, NY: The Guilford Press.

Zimmerman, B. J. 2000. Self-efficacy: An essential motive to learn. Contemporary Educational Psychology, 25(1), 82-91.

Kiitos ja hyvää koulutuspäivän jatkoa!

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND
Pohjoisen puolesta – maailmaa varten

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Undervisnings-
och kultur-
ministeriet